

Sveučilište u
Zagrebu

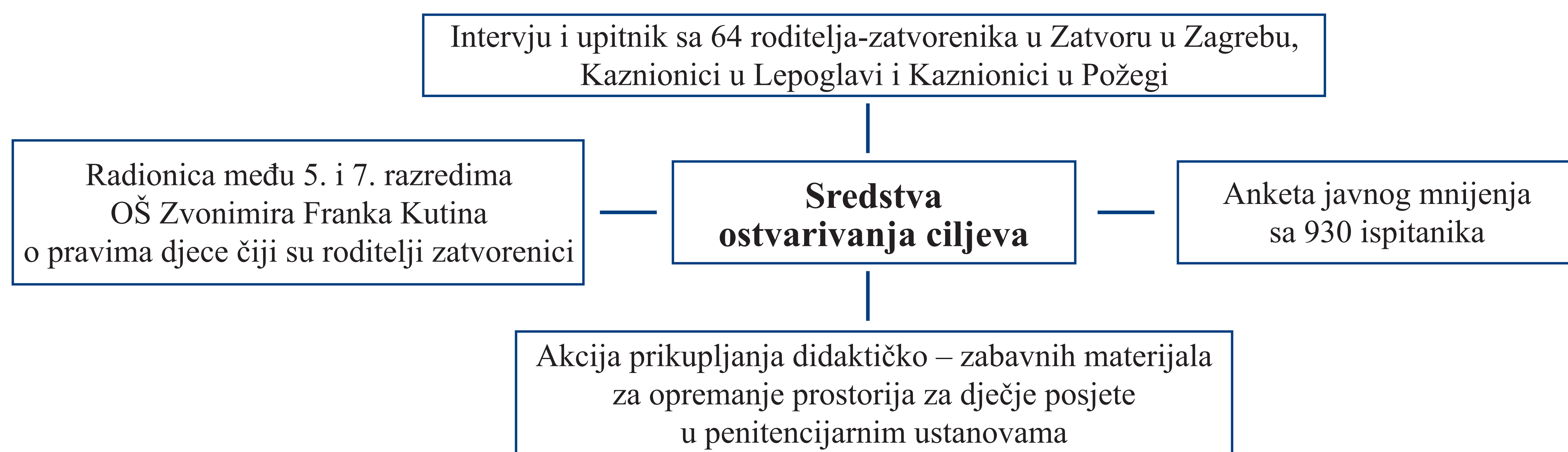
DJECA U SJENI: OD MARGINALIZACIJE DO AKTUALIZACIJE

Društveni i pravni položaj djece čiji su roditelji na izdržavanju kazne zatvora

Doroteja Jačmenica Pušenjak / Ana Krakán

Osnovni ciljevi istraživanja u okviru ovog rada:

- identificiranje glavnih problema djece čiji su roditelji na izdržavanju kazne zatvora;
- upoznavanje s načinima ostvarivanja roditeljske uloge kod zatvorenika;
- komparativni prikaz srodnih problema i predviđenih rješenja;
- ocjena uspješnosti programa za poticanje i razvoj roditeljskih kompetencija zatvorenika;
- senzibiliziranje javnosti na položaj djece čiji su roditelji na izdržavanju kazne zatvora.

Glavni problemi:

Udaljenost penitencijarne ustanove od prebivališta/boravišta djeteta;
Visoki, teško podnošljivi troškovi održavanja kontakta s roditeljem-zatvorenikom;
Zabrana kontakta s roditeljem-zatvorenikom od strane osobe kod koje se dijete nalazi;
Manjak prostora i sadržaja primjerenih djeci u penitencijarnim ustanovama;
Neosjetljivo postupanje službenika osiguranja prema djeci kao posjetiteljima;
Neznanje djeteta o tome gdje se roditelj-zatvorenik uistinu nalazi;
Podijeljenost stavova o boravku djeteta u penitencijarnoj ustanovi, rođenog za vrijeme majčinog izdržavanja kazne zatvora, i trajanju istog;
Medijski senzacionalizam u izvještavanju;
Nedostatak osoba i službi za sustavno pružanje pomoći djeci zatvorenika;
Nekontinuirano provođenje radionica roditeljskih kompetencija zatvorenika;
Nedovoljna osviještenost stručne i laičke javnosti o ovoj problematici;
Manjak teorijskih razmatranja i empirijskih istraživanja.

Moguća rješenja:

Prilikom upućivanja na izdržavanje kazne, uzeti u obzir mjesto prebivališta/boravišta djeteta;
Djelotvoran sustav subvencija troškova djetetovog posjeta roditelju-zatvoreniku;
Efikasan pravozaštitni mehanizam osiguranja kontakta djeteta s roditeljem-zatvorenikom;
Intenzivne aktivnosti na unaprijeđenju prostornih kapaciteta za posjete djece i njihovom sadržajnom oplemenjivanju;
Učiniti iskustvo posjeta što ugodnijim i primjerenijim djetetu;
Pravo znati istinu o boravku roditelja u kaznionici/zatvoru i razlogu istog, sukladno dobi i mogućnostima shvaćanja djeteta;
Usvajanje pozitivne inozemne prakse;
Najbolji interes djeteta ispred medijskog donošenja „krvi na papir“;
Pravobranitelj za djecu čiji su roditelji na izdržavanju kazne zatvora;
Sustavan i temeljit pristup zatvoreniku kao roditelju;
Sveobuhvatna edukacija i senzibilizacija sustava na svim razinama;

„Velika je to promjena. Nedostaje mi, a on me niti ne prepoznaje više.“

„Znate, nije najbolje! Mala kad je prvi put bila ovdje, srce joj je skoro stalo.“

„Što mi ti imaš čestitati rođendan? Jučer sam na televiziji vidio da si ubila tatu!“

„Moja su djeca začeta i rođena dok sam ja u zatvoru pa su otpočeta naviknuti; to im je kao da su došli u vrtić jer dolaze oduvijek. Čak znaju pitati mamu jesam li ja ikad u životu bio na slobodi.“

Pravni fakultet

Katedra za kazneno pravo

Mentor: prof. dr. sc. Davor Derenčinović

Katedra za obiteljsko pravo

Mentorica: izv. prof. dr. sc. Irena Majstorović

Doroteja Jačmenica Pušenjak, dorotejajp@gmail.com
Ana Krakán, ana.krakan0@gmail.com